

lihds ar to, finams, art winas stiprums. — Bet la "mode" buhtu taha tautas poslitoja, tam peeltriši wiš newar. Fabriku raschojumi — ari drehbes — lehtali nela paschu mahju iſſtrahdajumi. — Par labaku leetu, kā pojuhgu u. t. t. eegah-daschanu waram til preezatees. Janoschehlo tilai tas, kā muhsu tautas semkopji wehl naw paspebjuschi wiſu tā eegah-datees, kā lai waldu leelala fassana daschado leetu starpā. Bet jozer, kā fassana ar laiku taps leelala. — Vajadſibas taisni weizina progresu. Vahrala taupiba — no kulturas stabwolka flatotees — pat laitga. Bīlwelam jadſiħwo zilweziſti. Muhsu kulturas laikos kulturas zilwelam ir nevezeeſch a m a s vajadſibas, no kuream ta fentschi ne fapnot nefapnoja. Tapat latweetim kā kulturas zilwelam ir vajadſigas tāhdas leetas, bes kuream muhsu fentschi iſtika. Duhmu rījas naw kulturas zilvela dīshwolli. Gan muhsu lauzineelu dīshwolli samehra ar agrakeem wiſpahri labaki, bet no ūds jāwehlas, lai tee top wehl dauds dauds labaki. Walor Eiropā tee dauds labaki. — Muhsu semkopju gruhto apstahklu raditaji ne mode un zenschanas dīshwot kulturas zilwesa zeenigalu dīshwi, bet gruhto laitu zehlosi mēlejami zituri. Muhsu masgrunneeli peem. pa leelai daikai mahjas pirkuschi tajos lailos, tad laul-saimneezibas raschojumu zenas bija dauds augstakas un pirk-schanas zenas u. t. t. tīla peemehrotas toreisejēem apstahkfeem. Kaulhaimneezibas rascham trihot finams semkopju stabhwolks palila fot gruhtis. Muhsu semkopjeem tāhlat neespebjami waž wiſmas pahral gruhtit eespebjams til lehti raschot kā to war wiſu konlurenti — Amerikas un zitu semju semkopji. Mums naw eespebjams tāhdā mehrā isleetot wiſus finatnes un tehnikas lihdseltus, kā tos war isleetot muhsu konlurenti. Muhsu lauzineeſeem noderiga kredita tīllab kā nemas naw. Ja gribi isdarit kāhdus pahrlabojumus, tad nauda jaatsnemas par "augtotoju" prozentem un us pahral ihſu laiku. Ja naw lehta un ilga kredita, tad zitads kredits semkopim til atnes postu. 5, 6, 7 un 8% semkopis newar malfat. Neetuma tātu semkopjeem kredits dauds lehtaks. Bīl ahmuru jau naw klaudsejuschi dahrgā un ihſa kredito deht! Laboschanai schai finā drihs janahs. Muhsu Waldiba tagad wiſadi puhlas pa-geit semkopibu. Aprinku un gubernu komitejas pahrspreesch: kā tos isdarams? — Tautas iſglichtiba, lehts un ilgs kredits, semkopibai vajadſigo bālstu u. t. t. neaplīſchana muitam — galwenee wiſpahrejee lihdselli, kā weizinat semkopibas usplauskhanu. — Samahza, kur tas nebuhtu notizis, tautam paschām staigat us sawām kāhjam, paschām par ūvi domat un ruh-peees, kas pee to meera un labklāhjibas vajadſigs, salot wahrdv, jaun iſglichtibu tautas jawed no aīsgahdneezibas pee paschu iniagiatives, paschusnehmibas. — Buhs tad labaki waldbam, buhs labaki tautam. — Dabislu bagatibu mums papilnom. Winas til japrof ismantot un to war pilnā mehrā til iſglichtis un tāhds zilwels, kuram attihslits paschusnehmibas gars, iuresh wiſ negaida, lamehr tam lo preelſčā rasslis, bet kas pati no ūvis dara to, kas veenablos darit un iadara.

Kas nu atteejas us latweeti lā tahdu, tad windā wis-pahri ir spehls, kas dod pahhwibū, ka latweetis pastahwēs. Latweeschu semlojia kreetniba plaschi pastahlama. Kulturas websturneels Fr. von Helwalds latweeschu semlopi ar atsinibū peemin un fasa, ka tas daschā finā pahrals pat par wahju semlopi. Par latweeschu semlopi lā kolonistu daudsums labu atjaulsmu. Gelschleetu ministrijas isdotā "Selskij Westnīkā" latweeschu kolonists nostahdis neweenreis ween par paraugu ziteem. Nesen Pleßlawas gubernas preeschlahwis par tureenes latweeschem isteizees wisai atsinigi. — Laiweeschu taučā ir spehls un schim spehlam jotiž. Winsch mubs newils.

Peterburgā, 14. novembrī 1902. g. P. Sālīts.

taikas raugas us muhsu tagadejo saheedrisko stahwossi, ta us
lahdu sronistu slimibu un isleeto wisu sawu aphahtibn, lai
atrostu zehlonus schai parahdibai. Es domaju, ta weens no
galmenaleem eemesleem ir ias, ta seeweetes juhtas leelas,
newajadfigas. Man pee tam dshwi tehlojas preelschä lahdja
18. gabi fintena firstene, Fridricha Leela mahfa, kura ta
Vaireutes margrafa laulata draudjene pavadija sawu dshwi
fapnudama Sanparela un Eremita schä, het garigi tomehi
wina stahweja par dauds augstu, lai nefajustu tahdas dshwes
tulschibu un isteiza wisu sawu ihgnumu un nemeeru sawos
memuaros, kureem jau beeschi ir hijuse politissla nosfhme.
Janoschelio, ta neweens wehl now nehmeeb scho psichologissla
sinä uit interesanto seeweeshu tiipu attehlot. Het kas ta no-
mozija nabaga Wilhelminu, tas scho baito deenu nomoza
leelalo dolu muhsu seeweeshu: vahrimalginata, lahdja ta jau
nu reis bija, ta ta salot muhsu tagadejas paabdes sajuhtas
jau ijsbaudijuse zauri. Scho laiku seeweeshu lustibai flan-
zouri sauzeens: Dodat mums lahdju dalibu pee darba!
Schai sinä seeweeshu jautajums kulturwebsturissla sinä lib-
dzinas strahdneku jautajumam: abi prasa pebz teesbas us
darbu un jo sevisschi seeweetes pagehr nopeetnu, allvezi
svehtibu nesošchu darbu. Un jo leelias prasbas schai sinä
ussladea E. Wilhelm**); buhdama ideala ralstura, ta ar saweem
iipatneem preelschensumeem, lahdus mehb tos tagad wehl
neefam parabučci dirstet, aisslahw ar pamatigem, lai gan
jau beeschi alshritoteem eemesleem usslatus, ta seeweetes walts
neenem lahdju stahwossi, lahdus peenoblas libdsteegam walts
pilsonem, ta leelalojam plutamat sem apstahleem wairak
teesbas, nela freemaisi seeweeti; nebuhtu dauds, ja wina
wehl buhtu pectiduse, ta preelsch ihsti moderni domajosha
wihra wajoga buht aplaunojosham ram apstahllim, ta tam
japawada saws muhsas pee tahda rodijuma sahneem, las ofi-
ziali no walts pušes nam alshis par piluteegu lozest. Sa-
zeretajo, protams, pagehr, ta ari seeweetes iistu eestatitas par
walts pilsonem, idealistissi un zehli wina tahda zetus, ta
seeweetem buhtu eeguhstams schis stahwossis (par luru —
blakus yeminot — wisa sawa noshim wihreschi pavissam
mas ruhpejuschees): wina pagehr preelsch sawa dsimuma wis-
pahreju walts deeneslu, wisa pagehr seeweeshu kora ſpehlu
(peemehrotu sanitates darbiba), tusch žilvelu dshwidab glahb-
doms, tagad wellti isschleestu ſpehlu weets walstei waretu
leetderigt salpot. Te redsams, ta pašaulē nenoieel nelas jauns;
wisa ideja, bes ta sazeretajo to apsinatos, ir spartaneeschu
walts faiwerimes atjauninajums, tilai peemehrots moderneem
apstahleem***). Sodis kulturwebsturisslais peemehrots vegetel, lai

²⁾ Waj ſeeweteg it walſis pilfonen? Berlin 1902.

**) Kameht Altenas seewoetes renehma wifai semu stahwollu un
dibwoja parvifam bes isglihtidas, tamehr Spatria tas peedalijah pcc at-
lahtas dibwes, ta la joneeshi sobodamees tas dehweja par „seewoeshu
regimenti“.

II.

Bon Sonn' und Welten weiß ich nichts zu sagen,
Ich sehe nur, wie sich die Menschen plagen.
Goethe.

Kura tauta dīshwos, kura mīrs, lāt iſpehta leetpratejī
tautas fāimneeli. Man tikai īapeeſhīmē pee minētā s. Iga ralsta,
la tagad wāirs til druhmī nestahō ar muhsu studenteem, lā
10—15 gadus atpalat, tad dibinajas latweeschu corporazijas.
Toreis daschi turigi tehwu dehlt ſchīta par lo augstakū lahdus
gādīnus upuret fāwai corporazijat, loi tā pret zītam wežam
corporazijam waretu lepnaki uſtahtees. — La bīja fāwa laila
fājuhsmība, kura prāfja ari upurus. Bet tagad, kur ari
latweeschu corporazijas jau ſen eeguwuſchās fāwu peeteſloſcho
eeweřribu, muhsu studentu mehrkis ir, jo drīhſat beigt ſtudijas
un eenemt ſlahwolli. Un muhschigo studentu lailmets, man
ſchleet, jau mums pahrdīshwots, to ſlairs vee latweescheem
neſin waj buhs leelats lā ſee latam tautam? Ja pee Wah-
zījas corporazijam daschā ſīna ſas labals, tad zereſīm, la ſas
ar laiku ari pee mums atvīnos, jo neweena Wakar-Eiropas
parahdība wehl naw palikuſe ſche neewehrota. — Bīta leeta
ir latweeschu pahro hžoschāns — ta gan leelas lehni, bet
droſchi eet us preeſchū. Bil ir to iſglihtoio latweeschu, kuru
mahjās waloda nebuhtu wahzīla? Wahzu waloda, ſā leelas,
fūturās tautas waloda, un ir preeſchīmets, ſas peewelt. To-
mehr ahrigi par latweescheem uſtahtees aſkal peewelt materia-
lais labums, kura deht ir ſchibdinſch palek par "tautes".
Latvju lauzeneeli tafſhu neumelle tīſauds wahzu ahrſtus,
abwolatus u. t. t. lā latweeschus. Lā tad wiemas ahrigi
tauteſchu mums netruhſt. Aisrahdiſums uſ latweeschu lau-
zeneelu lepnumu lā tautas nižibas ſīmī ir ſahpīgs. Wāj
tautas paſtahwība buhtu droſchala, ja wineem pee noſwehpū-
ſchām ſeenam ſlahwetu ari noſwehpūſchās tīnes u. t. t? Wāj
winu dīna pehz modeſ tafſhu naw zenschāns pehz la. labala,
waj pederu rati, puleti ſlapī un ſumodeſ un pat ſlitti vletetee
elſīni ar miſīna pogam un „noſmuletām“ ſlipſem naw lā wahji
ſali laukumini pehz ilgā ſeemas un pawahara pluhdeem?
Spīhdoschos apſtaħłlos weegli eeturet daikuma ſamehru modeſ,
bet taħdos, lahdos tagad muhsu ſemloppi molas — pats par
ſewi ſaprotams, neſaſlanai wirſola, ſas pee daikuma pe-
raduſcham gilwelam ſahpīgi duras ažis. Tomehr ar laiſlu,
jozer, ari ſchis neſaſlanas arween wāirak attihſtīſees ſaſlañā,
zelſees arween glihtakas eħlas, iſweidoſees zehlati apgehrbi,
peenemſees ſinatnu un mahſlīas zeenichana un wiſur waldis
daikuma ſamehrs. Wehl latweeschu fūtura tilai lahdus-
30 gadus weža, pehz pilna gadu ſintena jau, zeraṁs, iſſta-
tīſees pawiſam zitadi. Latweeschi deeſgan ahtri peenem ſū-
turu, un ja mums nebuhtu ſemloppibas raſchojumu zenaſ peh-
bejos gados tā kritiſchas, tad ari jau tagad iſſlatitos pa-
wiſam zitadi. Nu ir jaſenſchas ſpaidigos apſtaħłlus pah-
waret, ſinatne jaſileeto, lai laulkalmneegibas waretu uſlabot,
jaſileeto wiſa darba ſpehja leetderigi. Dauds ſas muhsu
lauku mahjās ir darams un paňahlams ari pee tagadejēem
apſtaħłleem: dīshwojamā eħla, pagrabā, laidarā un wiſur
war buht daudſ praktiſlaſt un iſſlatitees daudſ glihtaki, ap-
gehrbi no ta paſcha materiala buht daudſ daikali. Kad tikai
darba ſpehju ar prahtu pareiſi iſleeto, tad war daudſ lo ſteetnu
radit. Par to waretu ſewiſcoli ruhpetees idpaſchā ſabeeđi-
bas, kuras glihtām ſālma eezīha m p ee ſokirk tu-
g o d a l g a s. Laħdejadi jo drīhſat ari muhsu ſemloppi ſa-
fneegtu turibu un daikuma yilnibu. Laikraħleem jo neap-
luhſloſchi jaſlu'Brien uſ ſajenſbu. Ralſtu „Kas ir morituri“
waram uſſlatit ar valiſibū, jo lai gan tas eewaino, tomehr rada
ari ſajenſbu uſ dīshwību, uſ ſpirataku, daikaku dīshwību! H.

deemschebi panahktu slaidribu par raksineezes zehleem ussleem: laikmetu, kurā wina dshwoja, rakturo eejuhsmiba preelsch wißpahrejām un walstis interesem, kurām tla seidotas personiflas intereses; schis laikmetis ir sen pagahjis un wina weelā stahjees zits ar gluschi pretejām interesem. Ja Spaciā zaur litumu „wiss libdospilsoni bija saistiti weenigi pee walstis darbibas un zita nodarboschanās, las tos no tās lawetu, seem nebija preeetama“ (Schillers), tad turpreti mehs tagad dshwojam tai laikmetā, kur latrs sawas personigas intereses par wisu waialā ewehro; un tadehk welii wiss mehginajumi islabot atlakatas lkhudas, gluschi tapat sā pehdejos gadu simenos Romā. Weena laba griba neatturēs kulturas wehstures gaitu.

Pee tam jaatsihst, ka schis Wilhelmas domas ir wisi augstas un zehlas. Pretejo eespaidu mehs eeguhstam no Ddas Olberg un schis esplaids, baidos, ir wißnlnalais eenaidneels winas paschas usslateem; wina, proti, usstahjas weenpufigi tai siā, ka ta seeweetem neusleek jaunus peenahfumus, bet gan pagehr lihdīgas leefibas ar wihru intelektualā, teifism — garigā darbibā. Bet pee winas paschas noslāhrstams, ka pahrleegiga smadseu darbiba seewerchū dstimumam ne ikreis nahl par labu; wißlabalaiss pee seeweetes ir tomeht juhtas un tās wina neatstihst; lamehr pee Wilhelmas seeweetes juhtas, lai gan wirchitas us praltiso darbibu, išrakdas lā idejas wezinatajas, turpretim pee Olbergas mehs daschās weetās usduramees us pilnigas besjuhtibas. Un pee tam winas paschas darbs ari nedod peertahdijumu var seeweetes spehjam sinatnissū darba laulu. Wina sawahēsta lopā jau latcam raksineelu domas un pējauz slait pa deusloj no dabas sinatnem; tas wehl neperteel. Sihlumus te iſtſrat buhtu neweetā, bet jau paschā ralsia sahnumā, sur raksineezes usstahjas pret muhsu kulturas usslateem lā pret moldu māžibū, ta jauz lopā pateefibu un nepateefibu. Bet mums jaautā: lā wehsture wißpahre rāgas us seeweetes garigām spehjam? Pee wezajām tautam mehs tai siā seeweeti atronam pilnigi apspestu. Bet pee germaneem, pee kristieem germaneem jau tā wairs nebija: germanas jau pats par sezienna seeweeti deewischlo garu un ori kristīga ihiba attau

feerdeetem nodarboees ar pwehto un lloqlo literaturu, weenigo, lo torei pastna. It neschaubami, la widus laikos see-weetes isglihtibas sinā atrodas ar wihreescheem us weena paslabpeena, ja tos pat wehl daudskahri pahrspēhi; ja wihrs fawu laiku isleetoja nodarbodamees ar aerotscheem, tad see-weetes gahdajo, la ari gars nepaleek nelopits. Bee tam ja-eewehero, la isglihtibas eeguheschana tais laikos nebija masak apgruhtinoscha la tagad. Seeweeshu gara nosihme kultura iissuhd, modernajam sinatnislajam garam attihstotees un laikos fchās sinatnes pamats bijis, to redsam no ta, la winsch pahrwehrt ja utro brihwo widus laiku tumschā druhmā laikmetā: moderno sinatnu vreelshagaalā atrodas teologiq.

Nigas Latweeschu Amatneeku Palihdsibas
beedribas janna nama eeswehtischanu nn
Nigas Latw. Sabeedribas atklahschana.

III

"Mahjas Weesa Mehneschräfsta" wahrda gawilneezes ap-
sweiza Fr. Meeklans feloscheem wahrdeem:

Augst godatee weest un heedri! Kad 30. julijs 1878. g.
dibinaja Rīgas Latveeschu Amatneelu Palihdsibas beedribu,
winas heedreem bija noluhts, wiispiemā lahtā gahdat par
materialeem lihdselsteem. Un tā pareisi! Schriftstidami kultur-
wehstures lappusēs, meh̄ lasam to paschū: pīrmās prāf-
bas ir bijusčas un ir ari tagad materialas. Tomehr attih-
stibai us preelschu fotojot, lā weselām tautam, tā ari lahdas
beedribas heedreem ar to ween nepeeteel, la winu mēsfīlas
wajadības taptu peenahzigi apmeertinatas. Aci garš grīb
buht lopjams, — un jo attihstītala lahda tauta wai schīra,
jo wairak tai usrodas garigu prāfbi. Palihdsibas beedriba
lā tahda aba nu naw ta eestahde, kuras teeschais usdewums
buhtu, gahdat par tautas gara prāfbi apmeertinashanu.
Wajā vēsejā rāstes lahdai eestahbei, kuras teeschā programā
usnemts wiis tas, tas atteezas us gara isdaikoschanu. Un
schahda eestahde nu ir jaunnodibinajusēs Rīgas Latveeschu
sabeedriba, lura tahdā lahtā naw wiis mahfsīgā zēla radita,
bet ir laika prāfbi dabīsts auglis. Rīgas Latveeschu Amat-
neelu Palihdsibas beedriba zehluse schahda noluhtā scho slalto
namu, us lura eesvehtischānu meh̄ wiis esam pulzejuščees.
Schis namē ir usluhlojams fawā sīkā par tshaulu, par
tehru, par foti daltu tehru, suram tahdu par daltu sā-
turu dot nu ir Rīgas Latveeschu Sabeedribas usdewums.
Lai scho zeenigo usdewumu godam išpilditu, Rīgas Latveeschu
Sabeedribai buhs fawa wehriba pa galmenai teesai jaape-
greesch literaturai, mahfsīlai un sinatnei, kas
stahw ari "Mahjas Weesa Mehneschrāfsta" programā, lura
wahrda runat ir mans patīkamais usdewums. "Mehneschrāfsts"
eet tautā tepat astonus gadus. Wina, lā jau lait-
ralstā darbiba, ja tā drihsletu teikt, wareja baht tīhei teore-
tīka. Rīgas Latveeschu Sabeedriba fawā darbibā wares
mahfsīlai un sinatnei pēschīkti wairak praktīslu nolikabs. Kas
laikstā lā nedībīws wahrds stahweja drukats us papīta, to
scheit wares dīshwa wahrda veidā pahnest us tautas
dwēhselfi. Berībā, ka "Mehneschrāfsts" buhs sev eeguvīs
mihtu darba beedreni, es "Mahjas Weesa Mehneschrāfsta"
usdewumā nowehlu Rīgas Latveeschu Amatneelu Palihdsibas
beedribai turpmāk mehl wairak attihstīties un Rīgas Latvee-
schu Sabeedribai koplū selschanu.

Weetejas kreewu awises „Pribaltiskij Kraj“ wahrdā runaja A. Preedits. Runatajs aistrāhdīja us daudsajeei kulturas darbeem dīsimtenē un ja pee teem war peedalitees nīsas lopejas tautības. Dauds ilhōj schim schīnā jau darīts, bet arī dauds wehl las darams. Tā ka awise „Prib. Kraj“ kalpo schahdeem kulturas darbeem un jaunā Rīgas Latveesku Sabeedrība arī tahdeem pat kalpo, tad awise sawai jaunajai darba heedrej nowehl kuplu nahlotnai.

Latvieschū mušikas laikraksta "Deesmu Puhra" wahrdi runaja ta redaktors Oslars Scheepstis. Runatajs norādīja, ka hda leela loma peelkrituse dseesmu slanam. Ves dseesmu slanam latvieschū ottihstiba un garigā pamodchanās nebubtu domajama. Tadehl lat ari jaunajā Rīgas Latvieschū Sa- beedribā atlanelu dseesmu slanas, lai šehe walditu dseesmu gars. Runatajs iſauja augstas laimes kapelmiesteram un dseedatajēm. Lai beedribai nodibinatos jo spēcīgīgs dseeda- taju koriš.

antigermanisla muhsu teologija, kura attihstijas deenwidos un kuras galvenais preelschstahvis bija lahds muhls, Ultwinas Tomis. Un salars bija nepahrprotams: schas strahwas rasturistiskas vashmes weenlaht ir seeweeshu nizinaschana un otralahrt bailes, patelzotees lueram lsplahstijas raganu fadestina schana un seeweetes walts netila usskatitas par wihreesscheem lihdsigeem radijumeem, la pec wezeem germaneem. Na tai siinā Ōbal Ōlberg taisniba, la wina moderno "antifeministisko" lusitibū wed salarā ar realzionario garu religijā un politiā. Bet schai seeweeshu atschķirschanai ir bijusbas diwlahertejas selas, las til dīhi no pasaules neissudis; weenā puši wisa gariga kultura gaur schahdu abejū dīsimumu lopdarbibas schloschanu (la mehs to atrodam italeeschu renesanses seedu laimētā) penehma laulko fausu, pedantisku un jauc to taisni atfweeschinājās no seeweetes dabas; otralahrt wihreesshi sinatnes aissleigushes tam til tahlu preelschā, la seeweetem iōz gruhti buhs panahlt. Kā jau teikts, tas war notiķi tilai us wina seeweetibas rehkina — un waj tas buhtu wehlams? Bīt bāuds taisnibas J. Mülleram, kad wīnsq ieiž: "Tagad muhsu jauniba, wihreets waj seeweete, nebauda wajes audzinashanu, bet tilai mahzibas. Wini wajaga pebz eespehjebas bāuds mahzitees un wina padodas maldibai, it la ta buhlu issliktota . . . Kahda seeweetes dabas nosainoschana atrodas tāt apstahlis, ka no seeweeshu lusitibas pušes issliktotu sfēri meitenem usspēsch tāhda veido gimnastiju issliktibu, sem loddas jau mozas muhsu puišeni!" Katra siinā tam pascham rastneelam ari taisniba, la tas atīhst, la ībmas weetā abpusēju dīsimumu lopdarbiba buhtu latītgala un sroehtigala. Wiju, las spēši modinat wihreeschu augstzeenibu pret seeweetem, wajadseja w spīrmā labītā lopt un wezinat; waj iidoſees gadu tuhloschos esbalnojusčas nesahles isravet, ir aūs iautajums; bet comeht nedrihīši ajsmitīši, la scholalita leelateam gareem it tāhdi paschi ussfoti par salaru starp wihreeli un seeweeti un par mihlestibu, laħbi waldija pec wezeem grecieem un renesanses laikā: Iur augstalais mehrlis bija gariga lopiba. Bīt neteek rastis un lareots tagadnē pebz ſchein mehrkeem; iel spreests un gudrots ap probleemem, kas wezajam Platonam hīja doamo!

Wisu lopā sanemot mehs droški waram apgalwot: atsibdami un peeltsdami seeweeshu prassijumeem (sem kuzem mehs saprotam teesibū, isleetot sawas ihpatnejās spēdības ilwejes labā un us laika prassībam peemehrotu isglīhtību) mehā atbalstamees tilai us webstures pamateem. Šā problema atrisknajums bubs, protams, latra kemička indimida darbs.

卷之三

Abruzu herzoga seemelu pola zelojuma ap-
rofus isnodi Wilsoni, osnosi iskunumis. Sefide mõõdu 28. ja

lektās 49,200 rbt.; nodokli no fabriku un sawodu telpam aprinkos 11,153 rbt.; kopā 348,315 rbt. gadā jeb 1,044,945 rbt. trijos gados.

No semes papildu nodosleem sedsamee t̄dewumi teloschöss 3 gados no 1902.—1904. pehž faralsta ir schahdi: Preelsch zelu kapitala 235,107 rbt.; preelsch aresta telpu un arestantu ustureschanas un usraudzibas par pehdejeem 52,708 rbt.; pabalts kroma palatam preelsch winu un renteju darb- un grahmativeebas 2000 rbt.; walts kontroles lihdseltu pastiprinaschanai preelsch papildu nodosla un zelu kapitala sumu rewijsas — 800 rbt.; pabalts aisdewuma weida wišpahrejas aifgahdnenezibas eestahdem — 56,700 rbt.; reserwas suma — 1000 rbt., kopa 348,315 rbt. gadā, jeb 3 gados 1,044,945 rbt.

Labdaribas beedribu eevehribai. Widsemes gubernas walde atgahdina jaur fabdu "Wids. Gub. Wv." nodrusatu jirkularu, labdaribas beedribam un eestahdem agratos jirkulariklos preefschraflus, jaure kureem minetam beedribam un eestahdem peekodinats esuhtit laifa sawus gada pahrlatus un ihsus iswilkumus no teem pebz ministrijaas notejstas formas gubernas waldei un pee tam pahrlatus ne wehlak la 6 mehnescbus, bet iswilkumus ne wehlak la 4 mehnescbus pebz notejeluscha darbibas gada. Gubernas walde pee tam atgahdina, la scho prastiumu neispildischana warot noderet par eemeslu beedribas flehgfschanai administratiwa fahrtiba.

No Wez-Peebalgas. Pebz ilgala starpbrīhsa Wez-Peebalgas Labdaribas beedriba farīhloja 3. novembri jautajumu isslaibrošanas valaru. Kunaja flototajs J. Behrsiaa lgs par dsimtibuhšanu Kreevijā. Wafars bija apmeklets labi. Us preelschu jautajumu isslaibrošanas valari tīls farīhloti issatra mehnēsha pirmajā kvehtdeenā; tā tad nahlōshais jautajumu valars buhs 1. dezembri. — Rudens, gada laiks, lursch leek semkopja zerībam peepilditees. Semkopji preezajās, ta tulshee apjūkai pildas no jauna ar dsel-taineem, flaisleem graudeem, tam leegi eedrebas ūrds, kad vīna darba publīni un suhreee kweedri naiv leeti par welti, bet ta tee ir nefuschi bogatus augus. Bet schogad tā naw. Semkopja flats druhmi sā luhgdomēes, raugas nahlotnei ažis, waigt sawellas dſlās grumbās un luhpas ilusu, it sā neap-sinadāmās tſchulst: "Waj pawasari fagaids — tas Dēewa roks!" Pagahjušo gadu te rascha bija wahja, bet schogad ta ir wehl wahjala. Rudſi pawasari dauds zeeta no aulſuma un pahrleezigā ūlapjuma; tapebz palila loti reti. Daschi semturi neisfuhla pat puſi tildauds rudsu, sā agralajos gados. Kleeds juu daudſi tagad, ta māies drihs ween truhſchot. Wasaraja gan paauga laba, bet stiprās naktissalinas septembra mehnēsha fahlumā winai loti dauds laiteja. No graudeem mas preeka: tee palila loti ūhki. Schogad dauds iahdas labibas, lura bes ūlshanas buhs jaſteito lopbarībai. Daudſi no ūchejeneescheem ūbeedrojas ar nodomu pastellet no Gelsch-Kreevijas rudsus. Rudſi iſmalfachot dauds lehtak nelaſche un ari labuma ūnā tee pahrspehjot weetejos rudsus. — Bet sā par ūpihti wiſeem gruhtajem laiteem ūbealdseſčoi dser wehl wairak nela agrak. "Gedser papix, laiksi gruhti!" dſirb beechi salam. Šewiſčki dauds alkoholiſku dſehrenu ūla patehrets "pagastvīru mehleschanas deenās". 15. novembri mums bija heidīsā pagasta amata vīheru wehle-ſhana. Amata vīhrus ūweblejam gandrihs waj wiſus jaunus. Par pagasta wezalo ūla ūveblets lihdschnejais — tirgotajs J. Muhīina lgs. Wareja redset, ta dascham labam bija nodomatis eetilt "iſredhetos", bet ūla iſbumbots. No- wehlu jaunajeem darbīnekeem winu gruhtajos, atbildibas pilnajos amatos energiju un labas ūkmes! — Rahdus 40 gadus atpakał Wez-Peebalgā nodibinajās ūwiſčka laſe, lura par ūsu meheli bija ūprauduſe ūalihdjet masturigatu wezaku behrīem apmeklet ūlo. Behdejā laikā, aiz iħta wadona truhluma un ari aiz ta, ta daschi jaunekti aismirha atmalsat ūsaw ūalihdibai ūhemto naudu, ūses darbība bija gandrihs apstahjuſes. Bet sā sā dauds ir taħdu ūlo neelu, ūzeem iħsti ūalihdibai ir wajadfiga, tad ūħihs darbs ir nemtis wehrā. Luhlos wiſadi wairot ūses darbību gan naudu ū- ūsot, gan ari ūalihdibai pareiſi iſdalet. Berezim, ta ūbealdseſčoi ūsileegs upuret ariawas, luras webla ūnes ūhe- ūtibū ne iħl ūchejeneescheem ween, bet ari taħlaſai aplaimei. Liħds schim te pastis nonahza diwi reiſes nedelā: treschdeenās un festdeenās; pastis ūla noaemis Behſis. No 16. novembra pasti newedis wiſ wair us Behſim, bet us Beſwaini. Pastis no Peebalgas iſees 4 reiſes un atnahlis ari 4 reiſes nedelā. Behdejā laikā te ir maniti traſti ūni. Negaiditais.

10. novembri. Vispirīms plāšķi un deesgan interesanti pahrunaja par to, kā pēc behrnu audzināšanas skolai un wezaseem jaet roku rōķas, zitadi nebuhsot apmeerīnoscha panahkuma. Tapat ussivebra domas (pehž Lewa Tolstoja): ja laikds grib buht labs zītu audzinatajs, tad tam vajaga audzinat ori pascham fēwi. Ja gribot lai behrnos attihītītos stipra tīlumiba un smalkjuhtība, tad winu mahzitajeem jaraugotees us to, ja winu paschu wahrbi i kafla netu ar darbee m, zitadi wīfas pamahzības un moralisē spredīki lihdsinotees tumīshai, nenostīmīgai pīahpsachanai. Uisnehma ari to, ja pagastī pret skolam īsturotees par dauds weenaldīgi un nolaidīgi. Par šo dauds polemisēts, bet wīss paleek kā bijis. Man leelas, ja schai finā leela waina buhs paschos skolotajos. Tagadejās skolas jau darbojas sawus 25—30 gadus, eestlahjūschees dīshwē jau tee zilveli, kuri paschi skolas apmel-lejuschi un lab ari tee pret skolam nesajauht vajadīgās zēnības, tad gribot negribot japeenem, ja skolotajs naw bijis audzinatojs un wadītājs, kuresh sawam mehrkam nododas ar fīdi un dwehseli, un zaur to spehī sajuhīminat un lihdsi aizraut ori sawus audzēkņus, bet ir bijis tilai amata wīhrs, kuresh varai tilai to, kas pauehlets. Jo darbojotees wairak gadu desmitus, un nepanoħlt pat ne to, ja audzēkni atsītu, kas skola ihsti ir, kas tatschu kaut kas sawads. — Vīsa usstāhdīts interesantais jautajums: "Pat tagadejo latveeschu isgļihtību un lam par to japeizīs", bet išnemot daschadas, jau lihds apnīshchanai maltas frases, nela jauna nedīrdejam. Šīs temats tāl il pateizīgs un plāšķs, ja no isslaidrotaja var gan prast kaut ko nopeetnātu. Starp zītem nezwariagīsem jautajumeem pahrunoja ari par to, kur semlopiji waretu dabuht seħħlas labibu nahlamam pawafaram. Walara wadonis usazināja, kā interesanti par šo leetu pahedomatu un apjautatos, kur tad nahlamā jautajumu walara waretu nohukt pēc kāda leetderīga rezultata. Gewehrojot schās leetas

swarigumu jazer, sa tee, kureem par to interesse un wajadsiba, luhlos wind ar wajadsigo noveetnibu eedstinatees. — Nah-kamais walars bubs S. dezembris. J.

No Laudonas. Schejeenes Laulaimneezibas beedribas ielpās 1. decembrī buhs latzigs koncerts, kuru sarihko aplahtnes slolotāji. Programma deesgan plāscho, sīmeti 18 preesknesumi, gan dzēsimas, gan wījolu partijas. Atlikums nolemis Vidzemes Sawstarpigai slolotāju palibdzibas beedribai par labu. Jaivehlas, laut aplahtnes publīta scho teizamo nodomu pebz eespebjas pabalstītu. J.

No Jaun-Gulbenes. 1. novembrī mums tika eewebleti jauni amata wihti us nahlōsheem trim gadeem. Par pagasta wezalo eewebleja Ēlstu mahjas fainneelu Otto Grahviti. Lai latris jauneeeweletais amata wihts godam īstos ispildit savu usdewumu, nemas neraudsīdamees us tam: jil viesītēs no pagasta nama lihds tam un tam "wainigam" jeb labali falot, parahdneela nama durvīm. — 11. novembrī (sākts 10. nov.) veetejā muisčū tīla noturets tā faulotis "Martīna" tīrgus. Tīrgus bija loti leels un bagats wīsdām mantam. Lini eenehma pīrmo weetu, jo to schīnī apwidū teek lotti dauds roschots. Tā la arī pagājuščus godus schīnī tīrgū tīla leelū mehrlā pahrdoti lini, tad it sevišķi to wojabsetu eewebleti līnu uspirzejeem. Arī ar dseršchanu gahja deesgan omuligi. Weetejam pagasta wezakam un diweem uradnīceem isdewās nokert flepenu monopola pabrdeweju, par ko usnehma protokolu. Weejtas Julījs.

No Dselsawas. Daschus gabus atpatat Dselsawas pagastia pastahweja diwi dseedataju kori, waditi no weetejeem stolotajeem. Tagad no scheem diweem foreem ir palizis risai weens un tas pats ir kori wahish. Kad par gadu kahda nebuht svehitdeena schi wehl pastahwoschais koris basnijah noslandina kahdas dseesminas. tad tillo snapi war atbalst sadfirdet otrâ basnijas lasta. — Laikam gan neweens pagastis wijsa Widsemé nebuhs til bagats ar fotografeem, fa Dselsawas. Masâ pagastia diwi fotografi — tas par daudf. Bet totees atkal dselsaweeschi war buht lepni, fa wineem neweena jauna israaka kartupeku bedre nepaleel nenofotografeta.

No Ableenä. Pehdejä laikä garnadisci pee mumus
riblojas jo dñshwi ar altu un wistu sagšchanu, llehts uslau-
schanu. No 9. us 10. novembri S. T. mahjas atraitnei
G. N. garnadiss no llehts iisscheepis pehdigo, là galu, sveestu,
labibu, miltus, drehbes j. t. t. Weza nabaga atraitne atrodas
behdigā slahwolki, bes lahda pabalsta.

No Sarkana pagasta (Vidzemē). Veetejos eedībā
wotajus ustrauzis schahdi gadijums: 7. novembri ap plst. 1/10
no rihta weetejā pagasta flosā sakluschi degt flosneeschu gu-
lamee maišai, lurus glabā treshā labwā — pašpahens —
lurā atrodas ari puiseņu gukamas istabas. Lai me, ja uguri
laikā pamanījuschi un abdehsuschi, zitadi buhtu notiluse leela-
nelaimē, jo schai mahā ir diwas flosas — literanu un pa-
reisīzigo — un pagasta kanzleja. — Schogob schim pa-
gastam eet loti nelaimīgi ar amata wihru wehleschanu, jo
strihdu un suhdību bes gala, kadeht wehleschanas notiluscas
wairak reisās un pat lijes schim brihdīm wajadīgee amata
wihrl wehl naw apstiprīnati. Leelas, ja ari te attībīstījuses
ta pate liga, kura plosas i zitos apwidos pa wehleschanu
lailu: latris grib eeguht kahdu „amatu”, lai buhtu wairak ta
„goda” un tad tas naw isdarams, tad luhlo schā tā atspīriet
par „pahri darījumu”. Labak gan buhtu, ja tas spehls un
lihdīekti, lurus isleeto pee schahdas neaugligas un nelam ne-
derigas lihweschandas, tilstu peeliklis pee swartigaleem darbeem,
luri bubtu jodara un tomeahr paleek nedariti. J.

No Walmeeras. Schejeenes Latveesku beedribā festideen, 30. novembris sch. g. lä Andreja wakarā weesooses Roberts Lautmihls. Behrīasch ar sawu ansamblī no Rīgas. Lautmihls. Behrīasch ir eewe hrojams Rīgas privata teatrs un wina dramatiskais personals nef to paschu slawu, un tā arī walmeereescheem schoreis buhs isdewiba eepastītees ar scho mahlsteneelu pulzīnu. Israhdis Roberto Brakslo joku lugu „Dīshwes pahrmainas“ un Bernsteina joku „Sīts“.

—W.—
No Rujenes. Svechtdeen, 1. dezembrī mums sa-
gaīdams reis mahīlas baudījums. Semlopibas beedribā wee-
sofes Rīgas mahīleneels Nob. Tautmihs-Behrīnsch ar sawu
teatra ansamblī, kresch Rīga ir kreetnuma sīnā peeskaitams pēc
pirmajiem. Lai peeminam tīkai wehl spēklus, lā Vīlt Se-
mitti, Emīliju Semit-Anderson, Emīliju Kosrowstī, Augustu
Mīrsuli u. z. Israhelī israudsīta italeesīca rassīneela Ro-
berto Braklo komēdija „Dīshwes pahmainas”, tulkojis Pr. Polos.
Pehz wišpahrigas krītīlas spreeschot, schi Braklo luga ir at-
sībta par labalo un kreetnalo jaunālā pasaules literatūru, lā
jolu luga. Neween dauds asprāhtīgu joku, bet ari dītsīcb fa-
turs tāni atrodams. Pehz tam israhdīs Malīsa Verastīne
jolu „Sils”, tulkojuse Selma Vihtol. Berezīm, lā schoreis,
lā arweenu, Tautmihs-Behrīnsī zeema lūkuls tīls apsweits
pēc išpahrdota nama. Pehz teatra felos dejā, kur starpbrihschos
ridseneeli muhs pojautrinās ar saweem joleem, starp zītu is-
rahdīs pantomimi „Nosīstīais welna išdīnejs”, no Vīla
Semīschā. Netruhls ari ballē „Mīlestības pasta”, ar lūku
rujeneescheem buhs isdewiba eevāsītees pirmo reis.

No Walkas aprinka. Scha aprinka pagasta ralst-wescheem, ziteem agral, ziteem wehlak, preefuhits pa elsemplaram Widsemes seemelu datā nodibinatas pag. ralstweschu sawst. palihdshas beedribas statutu, lihds ar usaiginajumu, eestlahtees minetā beedribā par beedreem. Tä la beedriba nodibinata Widsemes igaunu datā un tajā, lä gerams, tikai rets-lahds latweets par beedri, ladeht ari statuti drulati tikai free-wifki un igaunifki, tad Wallas aprinka pagasta ralstweschu, kuri bes mas wißi latweesch, neiveens neivehlas peedalitees minetā beedribā, bet qaida us jaundibinamas latweeschu ralst-weschu sawst. palihdshas beedribas. Tas sawā sinā ari loti pareisti un atleek tikai wehleschanas, laut jaundas latw. ralst-weschu beedribas dibinschanas leeta sahstu jo drijhs wirsitees us preefschu. Lihds schim wehl wißa leeta weenigi laikrafstu siejās, pee lam pelna pahmetumu ihpaschi Walkas aprinka ralstweschu, kuri beedribas leetā wehl naw nela darijuschi. Turpmas wairak weissmes schai paschu leetā! Ergis.

Jelgawas Lauksaimniezibas Beedribas sin-
jums un lubgums par winas preekschībmigo
saimniezibu ar tsmehginajumu laukeem. Pat mūsu

preelschföhmgas jeb ifmehginajumu fainneezibas zehleem mehrleem un winas nosthmi preelsch weetejas laulfainneezibas attihstibas jau plaschi ralstits. No scheem ralsteem nopro-tams, ta wina neubhs weenlahrscha fainneeziba, het ta wina

buhs ari mahzibas un ismehginajumu eestahde. Kä ween-lahrshaaimneeziba, kura turslaht peenemtu mahzeltus weenigi preelsch pralstikas nodarbinaschanas, wina ar tagadejo lapi-talu waretu pamasam nostiprinatees, yate no slaidras petnas sakraht lihdsellus sawas gaitas uslaboschanai un saweem mahzelsteem rahdit, lä ar maseem lihdselteem teek us preelschu. Bei muhsu eestahdei, pehz waldbai preelschä listas progra-mas, jaafneeds ari teoretissa mahziba un jaisdara wairak waj-masak fareschgitti ismehginajumi. Schee abi usdewumi praşa tehrinus, kurus nevar segt no sainneezibas lahrilgeem eeneh-mumeem, ja par semi jamassa til augsta nomä lä tagad. Teoretissi mahzibas pasneegschanaai nepeeteel ar tagadejo eestahdes wadoni ween, kura darba spehls jau gandrihs pil-nigi patehrejas pee sainneezibas wadischanas, bet jaapeenem wehl ziti, peenahzigi isglichtoi palihga spehki. Schee paschi spehki gan ari warës nodarbotesee pee ismehginajumu isdar-schanas, pet pehdejee paschi par fewi praşa prahwus tehrinus. Kad fabkas lihdsellu krahschana preelsch eestahdes eerihloschanas, tad beedriba wehroja, lä wina saweem noluheem dabuhs lohdru kroha muischu bes nomas malsas un bes saloga. Bet lautschu jautajums par Behrsmuischas atdoschanu wehl naw isschäkris, somehr til dauds pehz ewahlktam finam war spreest, lä bes nomas malsas un finamas droshibas beedribai muischu ari turpmak neatdos. Ja tagadejo apm. 3700 rbt. (salogs 6260 rbt.) weetä warbhti buhs jamassa 2000 rbt. par gadu, tad toteefu il gadus laikam buhs jaisdod 100 rbt. preelsch meliorazijam un 1000 rbt. jaunu ehlu buhwes. Tas, finams buhs atweeglinajums, bet tahds atweeglinajums, kura labums tilai pehz wairaleem gadeem sajuhtams. Lihds tam tilai manis, lä gadä par pabri par 300 rbt. wairak is-dewumu, kuzi, lopä ar valastas sainneezibas ziteemi uslabo-jumeem (lä mahzili mehslu pawaivotu sehschanu, atmatas eestrahdaschanu, pkaru eekopschanu u. t. t.) faistis wisus lahrtigos eenehmums. Kur nu wehl kapitala eeguldijumi pee pusgraudneku sainneezibas galigas isnhzinaschanas. Wai-nu, gaidot us isdaramo uslabojumu augleem, mahzibas un is-mehginajumu leetam, lai laujam knapi dñshwibu wiikt waj-pawisam wahrgukot? Ne, tam wajadsetu tuhlin usfellt, til-ihds Behrsmuischa beedribai galigi abdota (las, lä zerams, drihsuma notits)! Bet ar teem 500 rbt. ween, to Zelgarwas Laulsaimeezibas breedriba preelschishmigat sainneezibai il gadus feedo, nepeeteel. Te wehl wismas daschus gadus ja-nahs wisu muhsu laulsaimeezibas labwehku dewigat rolat palihgä, it ihpaschi jau to, lam pascheem jaunäs eestahdes darbiba nesis teeschu labumu. Lihds 1902. gadam tahd-geka fanahzis:

Gemalkajot weenreis 1 kap. no puhrveetas semes, par 947 satmneezibam	1135 r. 56 L
Slaidrs atlikums no basara, kas eestahbei par labu lsrilkois	4475 " 07 "
Baur atpirkchanos no jaugada wisitem un se- wischkam eemalkam	8087 " 48 "

Kopā: 18698 r. 11 f.
Redsam, ka no ūaimneezību 1 sap. eemalsajumeem par
puhrweetu ūemes jau ūalafisjusčas 113,556 sap.; bet zit
wehl ūinu ūaw, ūas gađit gađa us atšwabinaschanos no
preeziga deweja ūirbs! Kur lihds ūhim ne no ūeena
p a g a s i a p a x w i f à m ūinu ūaimneezībam taħbas eemalſas
wehl ūaw biiusčas.

Augscham minetă lopsumma 13,698 rbt. 11 fap. schichta vebz ta, waj no beedreem waj no nebeedreem eemaljsata, is- dalas schahdi:		No beedr.	No nebeedr.	Stopā
		rbt. fap.	rbt. fap.	rbt. fap.
Lihds	1. janwarim 1897. g.	570 13	104 37	674 50
No 1.	janw. 1897.—1898.	725 62	485 18	1210 80
" 1.	1898.—1899.	952 85	1359 89	2312 74
" 1.	" 1899—1900.	728 45	1514 67	2238 12
" 1.	" 1900.—1901.	5229 87	1410 60	6640 47
" 1.	" 1901.—1902.	191 53	429 5	620 58

8398 45 5303 76 13697 21
Schis isnahkums leezina, ta jaurmehrā ikweens beedris
libds schim preelsch preelschfihmigas fainneezibas jau seedvojis
20 rublus un ta pedalischanas preelsch scha mehrka fasneeg-
schanas no neeedru puses ari naw maso, tas ar pateizibu

S̄bi atsīhſčana tad ari Zelgawas Lauſt, beedribu mudina, no jauna greestees pee tautas, lai ta, lihḡfmos ſeemas ſwehtlus ſwinot un preezigu jaunu gabu uſnemot, ſeedo preelfch eestahdes, laſ ſetamia paſchu ſpehkeem paſchu labā. It ihpafchi teem laulfaimneekeem, laſ atpehkras no jaungada wiſitem, to gan nahtlos darit preelfchſchmigas ſaimneegibas labā. — Eemalſu nem pretim laikſtau redakſijas, lai ari beedribas un personas, kurām peesuhtitas ſewiſchkas drukatas listes ſchim nolublam. Par eemalſajumeem ar pateižibu ſwites parastā ſohrī — laikſtau un beedribas zode nabrisītā.

Preefschneels: J. Biffeneels.
Matswedis: W. Allunans.

No Jelgawas. Uz Allunana statuves Bahju Amatn. beedribā, lura ū neweena zita ar labalām felmen nopuhlejusēs, svejeenes publiku cepastīstat ar eewebrōjamaleem ahreenes spēkileem, mums sveibideen, 8. decembrī gaidamā jauns patīklamis pārsteigums; Allunana līgum isdewees ataižinat pēc mums uz weesoschanos Leepajos Latv. teatra ezeenito pirmo subreti Olgu Seedin jālīsi, lura jau minētā 8. decembrī uzstāfēs Jelgawā ū Marta dseedschanas lugā „Trihs pahri turpu”. Seedin jālīsei peemīti tilk bagatas dseedschanas un dramatislas dahwanas, ū ta mudīsu publikas īrdis laikam tilpat ahtri valodīnas, ū tas vīnci jau Leepaja isdewees. Bes tam israhde wehl jaur to buhs ahrakrtigi peevišķīga, ū gandrīhs wijs personals fastahwēs is Rīgas streetaleem atceerēm, luru starpā lat minam damas Nahtrīn, Saits, Selmu Freiman, Lidiņa Eichholz un lungus Schani Jansonu, Reinholdu Weizu, J. Behrsīnu un zītus. Tā leekas, ū sācis bubs weens no peevišķīgakiem teatra makareem mīkā sezonā.

— „Mahjas Weesa“ 46. numurā bija loespons
denze par weetejo amatneelu nerošku un par amat-

Publiska lekžija. Zeturdeen, 21. now. kreewu lekžiju komitejas valara runoja Dr. E. Gordons par diloni. Gewadā teblosjis plauschu buhwī, elposchanas gaitu un plauschu lopschanu, kuras pamata tilums ir tihis goiss, winsch us flaitija daschadus peelipschanas weidus, — lä dilona slimneelu plaudeli, slimy gowju veens, basteriju eeltuheschana brubzä u. z. Basterijas now isbehgamas, bet bihstamas winas tilai eenehmigant organismam. Enahmiba waj nu eedsimst, jeb rodas jaur organisma nowahjinašchanu. Bet galwenais un wiegruhtaki nowehschamais dilona zeblons ir — nabadsiba. Kur ta mabjo, tublin ari lä neluhgtis weefis eerodas dilonis. Tä la kott sihmigs lahda abrista isteizens: „Dilonis ir nabagu asaras, us eelschu raudatas.“ — Nahlofcho zeturdeen, 28. now. Wsch. Ischeschichins ussahls garatu preeschołajumu feriju par kreewu literaturos websturi.

Lopu aissahweschanas beedribba vora firgu ihpaschneekus un firgu lopejus usmanigus us to, fa isbrauzot nedrihslt lilt firgeem wute aulflos un ar ledu apsaluschos emauktu dselschus, jo tee, peelipdami pee firgu mehles, noplebshot abdu, jaur fo lopineem ronas fappes.

Pasudis puišens. 16. novembī no Rāunas draudēs skolas laikas 13 gadus vežs sehns Karlis Muischneks iegājis sahjuv us Rigu. Winsch redsets us zeka un ari Rīgā, bet tālāku tas bez pēhdam pasudie. Puišenam mugurā velecas semneku drehbes, bruhns mehtelis un uhdens sahbati, tapat bijis llaht maišes knupits un grahmatas. Kas par winu waretu dot laikdas tuvalas finas, teel luhgis greefies Trībatai eelā Nr. 14, grahmatu pahrdotavā.
Uz lopu baribas tīrgus ewedumi tik widejt, zaur

lo labam ahres un upju lihtschu seenam, lä ari no leetus nemaitatam ahholinam zenas paleek augstakas, eewedehy jau fahs prast 7 un pat pahri par 7 rubleem birkawā; no leetus maitais keens lehtaks, bet to ari negrib labprakt pirlt ridsneeki. Vudsu salmi gaerluhti 300—350 lav. birkaws. Timoteju tagad pawisam neewed us tīrgus. Ausas mas eewed. Schogad tās ir weeglass nenōgatawojuschās, jaur lo, sinams, bariboi nam til spebzīgas; pudrs 130—150 kop.

Malkas laukumi lihds schim laisam publīhs labi apgabdati, bet tillīhs pagabjušchā nedekā daschas deenas pēturejās spīrals aulīsums, tad malkas tirgotaji aši pazebla par 1 rubli bahrgat: behrja malla 23—25, alīschna 22—24, preedes 20—23, egles un apses lihds 20 rublu lubikafs. Bes tam tā lolu sabgetawās lā ari no lauzineelēem eewesta schahda tahda atlīumu un saru malla dabujama wēsumeem waj ari ašim douds lehtak pirkī, nēd leelā malka. Malku tagad wiwairak eewed pa Rīgas-Orlas dzelzceļu.

Bahrga seema. Daudsi paregoja bahrgu seemu un, lä leekas, paregojums schoreis ari peepildisees. Rigā išgājusdās nedetas witū sala līhds 19 gradeem un Daugava pahri deenās bija zeeta, lai twaislonisbāt jil spēhdami laušja ledū. Sesdvein atmetās filktas, sala tilkai 8 gradi. Tatschu newar nemas buht droschs, ta us preieschbu nebuhs stipri sali. No Bohemijas fina, ta tur eeradees wiſai rets putns — garlnabbe ūkube (Fringilla Horboelli), kura usturas Grenlandē un tilkai wiſut bahrgoſs seemās nomaldas us mehrenalām joſlom. Oinitologi ieb putnu posineji no ūcha retā weesa parahdischāns siebdi, ta mums goidama lotti bahrga seema.

AgensKanu ar viisfetbu sweenojoðas telegraða un telefona trahus eis 25 un 26. novembra farmas bouds weetðas pobrtruhla. Þos Niða godas deesgan rett.

Grabmatu golds.

Nedapaisai pessubtitas schahdas grahmatai:

1. Behruu pafaule. Julija Deewlozina fale-
pojums. 1. grahmatina. Rīga. 1902. Julija Deewlozina
apgāhdībā. 52 lapp. Molkā 15 lapp., uš ihsit glihta papira
— 25 lapp.

- 25 lapp.
2. *Swaigs nītes. Svehtlu gramatīna. Julija Deewlozīna falopojuums.* („Behrnu pāsaules” bibliotēka Nr. 1.) Rīga, 1902. Julija Deewlozīna apgādībā. 16 lapp. Maksā 5 lapp., uši iestā giulta papira — 7 lapp.

3. Taisnibas metletaji. Statu luga trijšo
zehleenos preessch behrneem. Sarakstijis I Akurates
("Behrnu pasaules" bibliotela Nr. 2). Rigā, 1902. Julija
Deenlozina apgabidibō. 20 lapp. Malsā 10 lapp., us ihs
alista vavira — 12 lapp.

Teissmu walsti. Basalu ainas un stali behrnu statuwei. Saastabijis. H. Middinsch. I. Purpetera ap. gahdibā, Rīga. 24 lapp. Massā 15 lapp.

Rugneeziba.

Kugu nelaimes. Baltijos tirdsneezibas slotes buru lugis pagaljuostas nedeklās zeetuschi leelus saudejumus. Zeldano Leepajas un Norlepingas usslekrejīs us sebsta, netahlu no Adlersunda (Ehrigi sunda) buru lugis "Emilie" un tīzis pectorām pilnigi sabojats. Kuga laudis par laimi glohbuschees Buru lugis "Fortuna" Kristiansundas turumā saduhrees ar labdu twailoni un tīzis stipri sabojats. Malmos turumā usslekrejīs us sebsta buru lugis "Mikus" un saudejīs datu no hawa labdino. Netahlu no Liverpules ar oglem labdets buru lugis "Matadors" saduhrees ar labdu zītu fogi un tīzis eewehrojami sabojats. Bura lugis "Gustaws Friedrichs" usslekrejīs us frasta Widsemes frastmalā „Wilhelms“ zeetis leelus saudejumus zaur ugunesgrehlu, kas iszehlees us ta Temses grīhwā.

Sestdeen, 23. novembrī wahzu twailona "Trave" lapa
teins iſlila pē Bolderajos malā 5 wiħreesħus un 1 see
weeti ar nosaluscheem lożekiem, tapat ari weenu liħsi. Tee
bija braufuschi uſ ſomu twailona "Flors" no Bremenes u
Helsingforſu, pē ſam "Flors" apmeħram pē Margo uſtkebħiſ
uſ klini un nogrimis. Kugis bijis labbets ar milteem.
Schee iſglahbtee laudis no twailona "Trave" uſnemti i
laiwas 8 juhrs iuħdies no Talerortes uſ feemekeem, pē ſam
otra laiwa ar 10 zilwekeem, starp teem ari fuga latteinu
Nistenu, tumfai uſnahkot paſuda no fuga redses aplika.

newareja noisit bes nesassanam. Gan pehdejâ laikâ tszehlu-
schâs gluschi jaunas ruhpnezzibas nosares, lahdas agrali pa-
wifam nepastabweja, ta fewischli welskpedu ruhpnezziba, bei
tomehr Amerikâ draudeja jau preeskâ diwi gadeem leeliska
frise. Te nu leelruhpneeli ispalihdsejâs ar leelisu trestu di-
binaschanu. E. i. weselas ruhpnezzibas nosares saweenojâs
par weenu leelisu fabeedribu — trestu, laram nu bij eespeh-
jamâ, no weenas puses aissaupit darbu (fliktalas fabrikas tila
weenlahrschi flehglos, totezu paplaschinats darbs labakovâs)
no otras puses noregulet, nolakhetot raschoschanu un noteist
(pa leelakai dafai finams paaugstinat, bei vee reises ari pase-
minat) genas. Pawirschi leetu apstatot waretu domat, la
trestu nodibinaschana jo stipral weizinâs darba leisi, ta la
dala strahdneelu valits leela. Tomehr eesahlumâ, trestus
nodibinot schahda parahdiba wis naw manama. Gluschi
otradi: tresteneeli, lai nesawilnotu pret fewi tautu, wehl mas-
leet pozehla darba algas. Bes tam eesahlumâ bija wajadfiga
vauds fabriku pahrbuhwe, pahrlaboschana, lai buhtu eespehja
lehtak un labak raschot. Baur to tad strahdneelu wajadsiba
wehl peeauga. Tahlak tresteneeli ari finaja daschâs ruhpne-
zzibas nosares, fewischli dselsz ruhpnezziba, stipri pawairot
raschoschanu: tee pahrdewa pebz eespehjas lehti us Eitropu
dselsi, loi tilat waretu paplaschinat raschoschanu. Ja nu
tresteneeli buhtu noturejuzschees finamâs robeschâs, ja tee ne-
buhtu isgabjuschi us pahrmehrliqul pelau, tad to darbiba wehl
waretu buht no leelislas svehtibas amerikanu tautas lablah-
jibas pazelschanas finâ: lehtak raschojot tee eespehja lehtak
pahrdot un ta pozelt patehrejumus. Bet ne jau tas bija
tresteneeli mehrkis. To mehrkis bija weenlahrscha manlsake-
tiba. Nodibinot trestus tee gribaja streetni papelnit — zitadi
jau ari buhtu deesgan grubbi nahzees, atfewischlos fabriliantus
peebabuht vee verbalischandâs.

Gewischi interesanta ir tehrauda tresta websture. Jau 1899. g. saweenojas wesela rinda dīsēs fabrikantu pēzīs leelās īabeedribās. Šeit schahda darba tīla wišupirms fidi, jo štīlī zaur leetpratejēm novehrēketa latras atsewischķas fabrikas, dīsējķa, tugu u. t. t. wehrtiba. Kairam īhpachneelam nu bija jaatsalas no patslāhwigas fabrikas wadishanas; tas sānehma sāwas fabrikas īhpachuma veetā alžījas, samehrā ar talsfeto wehrtibu. Bet pateibā tīla īsdotas alžījas newis par tildauds, par zīl bija fabrikas notalsetas, bet par $2\frac{1}{2}$ —3 reises augstalu sumu. Kāpebz gan tā? Nu, gauscham weenlahrīči: lat mulla publīka domātu, ka tresta īhpachumeem teescham leela wehrtiba un lai ta pēc bīrschas samalsatā jaunis dots alžījas par pilnu zenu. Tābdejadi daudzi fabrikanti ahtēti cēdībwojās milsu kapitalos. Dāsks fabrikantis, kura fabrika warbuht bija weenu miljonu wehrties un kuram bija $\frac{1}{4}$ miljona parahdu, dabuja us reisi alžījas par 3 miljoneem, tā kā tom, parahduz atskaitot, palīsa zeturdat miljona ween vahri par diņi miljoneem. Parahdu dēwejēem jau ari netīka īsdota slaidra nauda, „bondi” — obligāciju sīlmes, kuras tēcī tapat wareja pēc bīrschas pahrdot. Tābdejadi kahdu 10 īabeedribu „manta” us reisi no 250—300 miljoneem salīstības, talsetas wehrtibas bija pozehļusēs us 829 miljoneem dolaru. Bet ar to wehl trestu karoleem ne tuvu nebija deesgan. Tee gudroja un spreda, lihds samehrā 1901. g. saweenojas visos 10 īabeedribas par weenu leelīstu tehrauda trestu. Un schahdu saweenojschanas, protams, tresta karoli usskatiņa par tīl leelīstu novēlnu, ka tēcī rīs weetas us 829 miljonus leelā „kapitala” ussita viršu tablatus 600 miljonus. Tīla īsdotas par 550 miljoneem „pirmās alžījas”, par tilpat dauds „otrās schķīras” alžījas un par 300 miljoneem „bondi” obligācijas. — Pa-teeibā jau ar teem 300 milj. „bondi” dīsēs fabriku ihsīd wehrtiba bija tā faktot samalsata lihds pēhdejai lopeikai. Bet mulla publīka pēc bīrschas febra pēbz alžījam, kā pēbz warena lūlūta; alžījas tīla pahrdotas pat par augstalu, nela nominalo zenu (kas bija us alžījam usdrukata). Tā tas gahja labu laiku, ilgāki kā $1\frac{1}{2}$ gads. Bet ar laiku alžīju sapirzejīt fabka valisti masleit domigi: apsolītās trelnās diividendes neradās, teem bija jaapeeteel ar foti mehrenu pelnu . . . Un tā lai tas buhu zitabi: us faktisko kapitalu īsdotu, pelna buhu bijuse pat leelīsta, bet us pēzīkāt „uhdenotām” alžījam vairs dauds satrai alžījai neisnahza. Un tehrauda tresta alžījas pēc bīrschas fabka krīsī. Lihds ar to publīkai, gewischi widejām schķīram bija jāsākt josta zeesshātīt fāvīst, patehrejumi pamāsinājās. Un taisni, kuri jau draudeja krīse, wehl dibinajās ziti tresti, kuru eespaids jau paschā fabkumā newareja buht, raschojumu pawairoschana, bet weenīgt pelna is publīkas kēšas. Dibinajās galas trests ar 500 miljoni dolaru leelu „kapitalu” (protoma leeta, ka ari sche faktūstības kapitals dauds masaks). Galas trests fastahdījās is galvenīm Tschilagā galas leelīrgoneem, kuri jau tā tā bija sāvās rokās sawohļuschi wišu dīshwu lopu uspīkumus Amerikas widus un Reetuma valstis. Uspīktee lopi tīla leelīstības lātuwēs Tschilagā nolauti, issīstrahdati un issuhītī pa wišu Amerikā ledus wagonos. Austruma valstju leelpilsetas, gewischi Rūjorka gandrihs wišu vajadīgo galu dabū no Tschilagās. Tur tad nu galas leelīrgoni, kas agrāc nīknīt sāvā starpā aplārojās, nospreeda saweenoteek un īzeltē zēnas. Un īzēdla ar tā, kā sēlas bij wišpahreja publīkas kurneschana. Publīka bija pēspēsta, galas patehrejumus pamāsināt, bet tresteneeli smeedamees eebahja kūlē pahrmalsu un galas pahrlīmu aissuhītīja par paseminatām zēnam us Anglijā, tā kā jau daschi spēkulanti prahotoja us Anglijā lehti pahrdoto galu uspīkti un vest atpakaļ pāre okeānu us Ameriku. Bet drīzīt ween galas patehrejumu pamāsināšanās atnehma tresteneleem īzereto „wirkpelnu”. Reise ar galas trestu bija Morgans nodibinājis lugnezzības trestu. Schī tresta noluhts bija, attāl īzēdla ar tā, kā sēlas bij wišpahreja publīkas kurneschana. Morganam finans ari bijo zīts blātus noluhts: saweenot amerikānā rokās wišpāualem lugnezzību un ar to pānāhīt leelu politisku eespaīdu. Bet wišupirms Morgana tresta sēlas parahdījus hās tā, ka tāla daudzi tāgi īzēdli iš faktūsmes starp Eiropu un Ameriku un aissuhītī us zītam pānāuēs dālam, zaur lo protams īzēdla no-un us-Ameriku pozehļās. Bet tehrauda tresta alžīju „krāks” īcerābīs sāvā wiropi un Morgana trestu, i galas trestu: eesfālūtēs wišpahreja trestu alžīju zēnos trīschana, kuri netahdi newar iš dībīs pāredset beigas. Dāsks Rūjorkas hanu direktori apgalwo, ka glūški „pašlārā deena” wehl neesot: Amerikai pēhdejā wasārā bijuse foti laba rascha. Pret pānāuēti, kad amerikānā atkal būhschot sānehmīschi milīgas sunāz no Eiropas par labību

Las Behrsinsch,

Kurzsch 8. nov. sch. g. behra Paulus
tga spihleros Behrs 112 pudu
meeschu par 90 lap pudā, teek luhgt
turpat jauu adresi usdot.

Sobu ahrsts
F. Meerkalns
runajams no plst. 9—1 un no 4—6
Marijas eelā 9, dz. 12, Resteroma
namā.
2807

Dzīwoju **Suworowa eelā 11**
(Dzīnawu eelas stuhri) un peenemu
ausu, deguna, kakla un kruhschu
slimneekus no p. 9—12 u. 1/5—6.

Dr. Peters Perlbachs.

Sobu ahrste
Eate Weibel,
Leela Smilshu eelā Nr. 3,
netahlu no birshas.
Runajama: 8—12 un 1/5—7.
430 31

Peenemu slimneekus
ahdas, kaunuma, sifliskas,
pubschla un weneriskas
slimibās

Ideenas no p. 8—1 un no 4—9 m.

Dr. L. Gordon
Lel. Kafeja eelā Nr. 30, 1 trep.
Ahrsteju ari zaur masaschhu
un elektrostatiti. 1280

Poliflinita
ahdas un dsimuma slimibās.
Riga, Schluhnu eelā Nr. 18,
Starp zitu ismekleschana ar elektro
apgaismeschanu, ahrste
schana ar elektrostatiti.
Slimneekus peenemu tatu deenu
no plst. 12—3 vēži pusd.

H. Simonsons,
eehābi bahrwaldschs ahrsts.
M 8291

Peenemu slimneekus
ahdas, kaunuma, sifliskas,
pubschla un weneriskas
slimibās

Ideenas no p. 8—1 un no
p. 5—1/5 wat.

Dr. H. Levy's,
prakt. ahrsts, Riga.
Suworowa eelā Nr. 10,
veetim Wehrmāna dahrstam.
C9645/503

Poliklinika
sobu slimneefem.
Peenem no 10—4, matu vēži tafes
Mahesliksi sobi.
Sobu ahrstu skolas direktsia,
Marijas eelā Nr. 2.

Elementara
meitemu skola,
Widsemē, sem koti labiem nosazi
jumee sanemama. Tumolas finas
paņeidi ilud. espedijs J. Scard,
Riga, Marstalu eelā Nr. 32, I r.
un skolotā Gangu, Stolmanu pr.
Stolmanu fuz. 2104

Fotografa amata
peenem mahesliks un mahesle
us vēneitīt laiku, ta vēži vācha
cevēchibas. Peeteišanās līdz
1. jaunām pēc fotografa J. Sarina.
Drs. Riga, vi. Katrindambja 10.

Voti derigs latram:
Wahzu tulks.
Mahzibas grahamata pašch
mahisjchana.

Mahzibas grahamata ta-deem, tas
grīb eemahzites wahzu malodū
bes skolotā vepvalihdbas.
Vēži Lūzena Langenschedis un
gādā jaunām metodem
iastādījis J. Drawneks.
Għieli cejsets 1 r. 20 f., pat
posu pēfūtrot 1 r. 45 f.

J. Sichmane grahamatu
pahrdotawa Riga.

R. Lorch & beedr.

Riga,
Bungu eelā Nr. 22,
Dzīnawu eelas stuhri
un peenemu
ausu, deguna, kakla un kruhschu
slimneekus no p. 9—12 u. 1/5—6.

Dr. Peters Perlbachs.

Sobu ahrste
Eate Weibel,
Leela Smilshu eelā Nr. 3,
netahlu no birshas.
Runajama: 8—12 un 1/5—7.
430 31

Peenemu slimneekus
ahdas, kaunuma, sifliskas,
pubschla un weneriskas
slimibās

Ideenas no p. 8—1 un no 4—9 m.

Dr. L. Gordon

Lel. Kafeja eelā Nr. 30, 1 trep.
Ahrsteju ari zaur masaschhu
un elektrostatiti. 1280

Poliflinita

ahdas un dsimuma slimibās.

Riga, Schluhnu eelā Nr. 18,

Starp zitu ismekleschana ar elektro

apgaismeschanu, ahrste

schana ar elektrostatiti.

Slimneekus peenemu tatu deenu

no plst. 12—3 vēži pusd.

H. Simonsons,
eehābi bahrwaldschs ahrsts.

M 8291

Peenemu slimneekus
ahdas, kaunuma, sifliskas,
pubschla un weneriskas
slimibās

Ideenas no p. 8—1 un no
p. 5—1/5 wat.

Dr. H. Levy's,

prakt. ahrsts, Riga.

Suworowa eelā Nr. 10,

veetim Wehrmāna dahrstam.

C9645/503

Poliklinika

sobu slimneefem.

Peenem no 10—4, matu vēži tafes

Mahesliksi sobi.

Sobu ahrstu skolas direktsia,

Marijas eelā Nr. 2.

Elementara

meitemu skola,

Widsemē, sem koti labiem nosazi

jumee sanemama. Tumolas finas

paņeidi ilud. espedijs J. Scard,

Riga, Marstalu eelā Nr. 32, I r.

un skolotā Gangu, Stolmanu pr.

Stolmanu fuz. 2104

Fotografa amata

peenem mahesliks un mahesle

us vēneitīt laiku, ta vēži vācha

cevēchibas. Peeteišanās līdz

1. jaunām pēc fotografa J. Sarina.

Drs. Riga, vi. Katrindambja 10.

Voti derigs latram:

Wahzu tulks.

Mahzibas grahamata pašch

mahisjchana.

Għieli cejsets 1 r. 20 f., pat

posu pēfūtrot 1 r. 45 f.

J. Sichmane grahamatu

pahrdotawa Riga.

Kapitals!

Pamatigu mahzibu

grahmatu

weschanā,

kā ari

korrespondenzijā

un

kantoru darbos,

Latv., Wahzu un Kreweu

watda pasngas.

J. Kasimirs.

prakt. grahamatwedi.

Eksch-Riga,

Basteja bulvarī 11, ds. 12,

Nikolaja eelās stuhri.

Run. p. 1—3 d. u. no p. 7 w.

zītā laikā

Ernesta Plates deukatawā

pee Petera basnizas.

Kapitals!

Pamatigu mahzibu

grahmatu

weschanā,

kā ari

korrespondenzijā

un

kantoru darbos,

Latv., Wahzu un Kreweu

watda pasngas.

J. Kasimirs.

prakt. grahamatwedi.

Eksch-Riga,

Basteja bulvarī 11, ds. 12,

Nikolaja eelās stuhri.

Run. p. 1—3 d. u. no p. 7 w.

zītā laikā

Ernesta Plates deukatawā

pee Petera basnizas.

Kapitals!

Pamatigu mahzibu

grahmatu

weschanā,

kā ari

korrespondenzijā

un

kantoru darbos,

Latv., Wahzu un Kreweu

watda pasngas.

Kapitals!

Pamatigu mahzibu

grahmatu

weschanā,

kā ari

korrespondenzijā

un

kantoru darbos,

Latv., Wahzu un Kreweu

watda pasngas.

Kapitals!

Pamatigu mahzibu

grahmatu

weschanā,

kā ari

korrespondenzijā

un

kantoru darbos,

Latv., Wahzu un Kreweu

watda pasngas.

Kapitals!

Pamatigu mahzibu

grahmatu

weschanā,

kā ari

korrespondenzijā

un

kantoru darbos,

Latv., Wahzu un Kreweu

watda pasngas.</

